

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
 Egy évre 5 frt — kr.
 Hat hónapra 2 frt 50 kr.
 Három hónapra 1 frt 25 kr.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 12 kr-ával kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK:

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.
A nyilttérben:
 minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Velünk összekötésben levő hirdető-írdák, elő-
 fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

•• Kéziratok vissza nem adatnak. ••

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

— vasárnap reggel. —

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:
 (Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

HIVATALOS KÖZLEMÉNY.

6160/1886. szám. Bars megye alispáni hivatalától
 I.

Meghívó.

Bars megye törvényhatóságának bizottsága, f. évi szeptember hó 16-án 182. sz. a. kelt határozata folytán, folyó évi december hó 16-án d. e. 10 órakor Ar-Maróthon megyeházának termében évnegyedves rendes közgyűlést tartja, melyre a törvényhatóság bizottságának tagjait ezenel meghívom.

Aranyos-Maróthon 1886. évi december hó 3-án.

M á r i á s s y
 alispán.

4145/1886. szám.

II.

Minthogy a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t. cz. 11 és 12 §§-ai rendelkezésénél fogva a ház és III. oszt. kereseti adónak az 1884—1886. évi időszakra eszközölt kivétele a folyó év végével immár lejár, az 1887-ik évre újabb kivételei időszak veszi kezdetét. Az adókötelezettek és tárgyak összeírásának, a házbér jövedelem, a III. oszt. ker. és IV-ik oszt. ker. és tőkekamat adó bevallásának kötelezettsége áll be. Minél fogva figyelmeztetnek az adókötelezettek, miszerint a legközelebb kiosztandó bevallási izeiket az átvétel napjától számított 8 nap alatt lelkiismeretesen kitöltsék, s azokat beszolgáltassák.

Léván, 1886. évi december hó 11-én.

Tuschnay János
 aljegyző.

A különleges ipar.

III.

Hogy a sütő vagy pékmesterség soha sem tartozott az ugynevezett regalisták közé, az regale jogot nem képezett, de még is mindig különleges állást foglalt el, úgy, hogy a törvényhozás vagy szabályalkotás sub-

stratumát képezte mindenkor, képezi manapság is.

Az 1884. XVII-ki ipartörvény 55. §-ában rendel, hogy „a sütők az elkezdett iparüzletet tetszés szerint félbe nem szakíthatják, hanem ha azt abba szándékoznak hagyni, kötelesek az ipart még bizonyos ideig, legfőlegb négy hétig folytatni.”

Az ezt megelőző 54. §. pedig kimondja, hogy a részletes eladásnál az árak súly szerint az eladási helyeken kifüggesztessenek!

A törvény ezen intézkedései által, melyeknek célszerűségét mindnyájunknak el kell ismerni, a nagy közönség érdekei tekintetbe vannak véve és ott, a hol a forgalom s ennek folytán az egészséges verseny meghonosult, kétségkívül meg is vannak védve.

Azonban azokon a helyeken és piacokon, hol a forgalom csekély, hol a verseny csak odáig terjed, hogy az illető iparosok összeállva limitálják megbeszélés folytán önmaguk a közönség kizárásával árucikkeiket, ott a törvénynek ezen intézkedései a közönség érdekeit meg nem védhetik. Ott általánosan sajtóznak azon régi rendszer után, mely a sütők, pékek silány áruit elkobozta, s mely az árak szabályozását nem az iparosokra bízta, hanem maga a közönség gyakorolta.

Ezen általános panaszra, maguk a a sütők, pékek selejtes eljárásaik által szolgáltatnak okot.

A nagy, vagy gyári malomipar által a lisztgyártás a tökély oly fokára emelkedett napjainkban, hogy a legjobb árut állítja ki és bocsátja az illető iparok rendelkezésére, hanem azért tekintve végig bárki a kisebb provinciális piacokat, ezek között saját magunkét is, hol pedig a sütők, pékek nem kis számmal foglalnak helyet — mit fog tapasztalni? . . . Azt, hogy a sütők, pékek készítményei, áruai oly

kezdetleges állapotot tüntetnek fel, mintha hazánkban még jóra való malom sem volna, azt fogja észlelni a figyelmes vizsgáló, hogy bizony ezen árucikkek sokszor az élvezhetetlenségig silányak.

S mivel ezen eljárás semmiféleképp sem egyeztethető össze a szabadipar követelményeivel, nem marad más hátra, mint oly rendszabályok közé szorítani azt, melyek a visszaéléseknek gátat vetnek, vagyis oly helyeken, hol a verseny hiányzik és hol azt a közönség szükségesnek tartja, iparhatósági uton az árszabást visszaállítani.

Nem állítjuk, hogy ez a felmerült bajokat egészben orvosolni képes, mert hiszen mindezekben a gyökeres orvoslást csak az egészséges verseny adhatja meg, hanem annyi hasznót várunk mégis ezen behozandó intézkedéstől, hogy a mások károsításán boldogulni kívánó üzérkedésének még is határ fog szabtatni.

S a milyen visszaélések napirenden vannak a sütő, vagy pékmesterség körében, olyan, azaz ennél még amolyanabb bajok s visszaélések fordulnak elő, sőt egészen uralkodókká lőnek a korasmáros iparnál. Itt, valamint a különleges ipar felhozott ágainál inkább az üzlet, mint az ipar szerepel, s nehéz, meghatározni, hogy hol kezdődik az ipar, s hol az üzlet; azt lehet mondani, hogy mindezek hajlanak inkább az üzlet mint az ipar felé; s innen is ered az, hogy ezeket meg szabályozni, kellő határok közé szorítani, mint azt regisztrálásaink elején is mondók, a törvényhatóságnak mindig legnagyobb gondot okozott. Ezzel foglalkozni s azt az élet viszonyaihoz alkalmazni azonban első feladatai közé tartoznak a törvényhozás és a hatalomnak, mert a nagy közönség jóléte iránti tekintet parancsolja, hogy az kiváltságos üzérkedés prédájául ne

szolgáljon. Már pedig azon kinövés, mely ezen különleges iparoknál mindinkább lábrakap, nagyon azon irány felé tart, melyet kizsákmányolásnak nevezünk.

A fa téli vastagodása.

— Irta: Hunusz István. — *)

Szomoru télen a vidék, pusztá a táj. Ridegen terjesztik a fák a légbe fekete, meztelen ágaikat, leveletlen a sövény, kihalt a mező, csak az őszi vetés és a rétek mutatnak egy kis zöldet, de sápadt ez is, a fű lehajolt, összezsugorodott a fagy hatása alatt. A merre csak szem lát, egyhangúság, meztelenség, merev hidegség, halál; mert az élő, örökítő természetben minden kihaltnak látszik. Csak két színt ismer a tájék, az erdők és mezők szürkebarnáját, mely olykor a hónap vakító fehérével váltakozik. Pedig élet ekkor is van a növényvilágban.

A ki az erdő sűrűjébe benyomul, bámulni fog, hogy a téli fagyok idején ott egy-egy hamvas szederbokor mosolyog eléje egészen friss zöld leveleivel. Ha a havat eltávolítja onnét, a hol azt hinné, hogy eltakart nyúl fekszik, a párlepet (Calluna) leli egészséges, virágzásához közel ért állapotban; megtalálja tovább a gubóvirágot (Globularia), a pompás nőszírom (Iris germanica) élénk leveleit és ha kitartása van, akár 100-nál több olyan növényt talál, melyek epedve várják fültámadásuk ünnepét. Nem minden növény hal el tehát nálunk, sőt úgy látszik némelyikök az életmükö-

*) Jelen természettudományunk, kinek működése iránt a tudományos világ általános érdeklődéssel viseltetik, — legközelebb „Képek a növényvilágból” ezimen közrebocsát egy 400 lapra terjedő művet; lapunk olvasói előtt ismeretes azon vonzó irány, melyben a természet ölen oly éltető melegséggel, s a tudományos kutatásnak oly bámulatos elegyítésével vezérel benünket a tudós iró. — Ezen kedves „k a r á c s o n y i a j á n d é k o l”, ismertetésül mutatjuk be mai közleményünket is. — Szerk.

TÁRCZA.

Budapesti levél.

(A csodagyermek halála. — A bolgár küldöttek. — Új német napilap.)

Rémes statisztikája van az utolsó hétnek. Az emberi érzés titkaiba még eddig nem hatott be orvos, tudós, bölcsész. Csak a halottak tudnák megmondani azt az emberföltötti érzést, ami őket gyilkosságra, vagy öngyilkosságra viszi. A csalódott szerelem, életuntság, ezek azok, amik legtöbbször gyilkos fegyvert nyomnak az ember markába, — bosszu, meggazdagodási vágy, ezek gyilkosságra ragadják az embert, — de az érzésnek milyen hurja, milyen titka, milyen elfajulása adta a kezébe Schneeweis Arthur hadnagynak a gyilkos revolvert, hogy azzal azt az ártatlan 8 éves Tacianu (Schweiger) Rózsikát halottá tegye — és utána önmagától is elvegye az életet?

Egy András-uti kávéházban történt a rémesnél rémségesebb eset. A tiszt által vezetve a gyermek pajzán jókedvvel ment be a kávéházba, utána többi nővérei, atyja és a cseléd. A tiszt a kis Rózsikával szemben foglalt helyet, Rózsika csicseregett, gyermekies naivsággal tréfált a tiszt bácsiával, mikor egy egyszerre előveszi revolvérét és a leány mellének szegezve, mondja: vigyázz! — A fegyver elsült, a golyó a leányt szíven találja, mire ez élettelenül fordul le a székről. Egy másik lövés is hallatszik, utána tompa zuhanás. A tiszt holtan terül el a földön.

A csodagyermeknek, a 8 éves Tacianu

Rózsának tragikus halála dominálja a főváros legutóbbi eseményeit. A kis Rózsikát a vidéken is jól ismerik a magyar dalcsarnokból, ahol a kiállítás alatt öt olyan sokan megbámulták és megtapsolták. A „román pacsirta”, a kis Rózsika, a csodagyermek, aki magyarul, németül, francziául, románul, görögül egyformán énekel — mert ezeket a nyelveket mind értette — egyetlen reménye volt a nyolcz tagból álló családnak. Idegenek is sokan megsiradják a kedves teremést — és sok sok koszorut küldöttek ravatalára. Temetése a legnagyobb részvét között ment végbe.

Kedden este érkeztek fővárosunkba Bulgária küldöttei, akik Belgrádból jöve, egyenesen Bécsbe utaztak, hogy Bulgária sorsát az osztrák császár és magyar királynak elbeszéljék. A küldöttséget a magyar államvasutnál az egyetemi ifjuság fogadta, tüntetve Oroszország és az orosz erőszakoskodás ellen. A küldöttség nevében Grekov Demeter, a küldöttség vezetője válaszolt az üdvözlésre. „Megteszünk mindent — mondá — a békéért és azért, hogy nemzetünk törvényes függetlenségét megőrizzük.” — Sem Dadián Miklós mingreliai, sem Vogorides herceget nem akarják a bolgár trónon látni. A küldöttség este már Bécsben volt. Ott egész esendben érkeztek meg.

Nagy plakátok hirdetik a falakon, hogy kedves karácsonyi meglepetésben fogunk részesülni — mi fővárosiak és a szegény vidék. Hát bizony ez a meglepetés elmaradhatna. Egy új német lap indul meg a jövőhéten. A Neues Pester Journal több

tagja megunta szerkesztőjét Bródi urat tovább szolgáltni és odahagyta a Tüköry utczát, s új lapot indít „Budapester Journal” czim alatt. Hej pedig elég volna már a német muzsábol!

Fővárosi levelező.

Kauczió és politika.

— Törvényellenes eszevégés. —

Megfordítva ez a czim sokkal jobban hangzanék, de borzasztón tartok tőle, hogy már is megtalál gyűlni a bajom a tekintetes kir. ügyész ural. — Milyen kellemetlen „esemény” volna például, ha a fent tisztelt ur bepörölné az én szeretett „Bars”-omat s a j t ó v é t s é g miatt, a mit én követtem el; s mennyivel kellemetlenebbül érintene az, hogy helyettem, ezért a főbenjáró bünért, a tekintetes felelős szerkesztő ur sétált bele a váczy, vagy nem tudom én melyik — dutyiba!

Szép az a váczy fegyház. Magam is ültem tizenhárom napig benne; mikor egyszer, valaha régen, egy szép színészneőrt karddal verekedtem. Enni is adtak a fegyház urai, hogy ha megfizettem, ihattam is, ha volt miből; irhattam is, ha volt kedvem; de nem kauczió, se nem politikáról; legfeljebb verseket az ilyen fajó refrainnel:

„Váczott is jó, Váczott is volt jó dolgom, Hej de szívem csak azt sugja: jobb otthon!”

Mert tetszik érteni, kérem, ez a szó: „politika”, olyan „valami”, a mit manapság már csak 5250 frtért szabad kimondani.

A ki ezt a pénzt leteszi, az feketével fehéren beszélhet Bismarkról, szidhatja Kálnoky, gyalázhatja a kormányt, csinálhat vámkérdést, bankokat, békét és háborút, ajánlhat királyt, ha tetszik királynőt a bolgár trónra, sőt mi több, az oroszok hatalmas czárjának szemébe mondhatja, — ha ugyan jó gyomra van hozzá, — hogy szereti!

De jaj annak, a ki az 5250 forintját kamatoztatja! Annak számára nem létezik se keleti, se nyugoti kérdés; ha csak annyiban nem, hogy decemberben hány órakor kél és mikor nyugszik a nap? Az Bismarknak még a hajáról sem beszélhet; Kálnokiról még legfeljebb azt mondhatja, hogy egy idő óta angol tyukszemtapaszt használ. Az nem „eszmeeszerézet”, nem kelthet „feltűnést”, az a „hatalom”-ról csak úgy beszélhet, ha botot ért alatta s holmi „szönyegen levő kérdésekről” csak annyiban nyújthat felvilágosítást, hogy léteznek szönyegek, a melyek legujabb minta szerint kérdőjelekkel vannak kivarva.

Az eféle szavak: Európa, Oroszország, Bulgária, események, porta, panasz, ingerültség, — tiltva vannak. Az ilyen kifejezések: szerencsétlen nemzetpusztító politika, berlini szerződés, párisi szerződés, királyok találkozása, a Tisza-korszak áldásai, — csak sajtópört hozhatnak nyakunkra.

De igenis beszélhetünk a belvizek levezetéséről, a föld termékenynyé tételéről, a villamosság hatásáról a növényzetre. Irhatunk az A-ról, Ali basáról, Abd-ur Ramánról; irhatunk a B-ről Baárlól, Balbeck, bábeli toronyról; a C-ről, Cireyrol,

dés folyamatával némi meleget is fejleszt, mi légzésük, anyagcserejük következménye.

Egy-két nappal a hóesés után több növényről úgy látjuk, hogy körülötte a hó közvetlen közelben olvadásnak indul, ama vízi növények szára mellett pedig, melyek a vízből kiemelkednek, a jégben egy kis megolvadt teret lelünk, még akkor is, ha oly erős a jég, hogy embert bír meg. Gyorsabban olvad a hó élő fákon, mint a kiszáradt törzseken, mi arra látszik mutatni, hogy küzd a növény a gyilkoló hideggel, ha nem is mindig ő a győztes fél. A téli természetben nincs tehát okvetlen halál, sőt megdermedés sem mindig. A fekete hunyor (Helleborus niger) határozottan téli virág, a kikelet hóvirága (Galanthus nivalis) szinte korai tünemény; előbb kifeslik, hogy sem a pacsirta megszólalna.

Az a hiedelem szinte általánosnak mondható, hogy fáinkban télre, midőn lombozatukat lehullatva pihenőre térnek, kiálszik az élet; mi ha egész kiterjedésében helyes fültevé volna, ki lenne egyuttal zárva a fának téli gyarapodása, tömegbeli növekedése, szaporodása is. Nem lesz fölösleges e kérdés megvilágítása kedvéért egy kis kirándulást tennünk a növényi élettan terére.

Minél nagyobb előmenetelt tesz napjainkban a nagyító üveg alkalmazása a természettudományokban, különösen pedig a szervek világában: annál bajosabbá válik éles határvonalat húzni az állatok és növények közt: mert a szervek e két nagy országa egyedei közt annál több és több hasonlóságot tüntet föl eredményül a kutatás különösen azok életnyilvánulásában, — úgy hogy a szembeötlőbb különbségek, melyeket a régibb tudósok e két nagy természeti birodalom polgárai közé választalul fölláttattak, értéket lassankint egymás után veszítik el, hogy finomabb, valódiabban megkülönböztetéseknek adjanak helyet.

1824-ben történt, hogy a párisi újságvágyó közönség elé egy impresario kövült emberi csontvázat állított ki. A kik a geológiából a biblia ellen sováran kerestek érveket, örömmel legettették szemüket e mézanyaggyá merevült emberi alakon, sőt a vegyészek a vilósavas méz nyomaikat is igyekeztek megállapítani benne, mert hiszen ez az anyag a mi csontjainknak alkotó részét is képezi; de Cuvier, a híres zoolog, nagyító üveg segítségével kimutatta, hogy ezen állítólagos kövületben mindennemű szerves szövet hiányzik, holott épen ennek a jelenléte a legbiztosabb ismertető jele a legesekélyebb szervezetnek is; és ez alapon kimondá, hogy az egész emberalak imitatio nem egyéb, mint ügyesen idomított mész. Ma ilyen fölfödés, midőn lépten-nyomon nagyító üveget használunk, alig költene akkora föltűnést, mint mikor Cuvier bátran

lépett föl nyilatkozatával a geologok és kemikusok nézetével szemben.

Sok ideig az volt a hiedelem, hogy az alvás egyedül a felsőbbrendű, magasabb szervezettel állatok kiváltsága; és oly formán hangzott annak különben elég helyes okadatolása, hogy a hol az állati élet tevékenysége nem igen fejlődött ama fokig, melynél önkényes mozgás és érzésben is nyilatkozzék s mely állatok emnélfogva a táplálkozás és tenyésztésen kívül alig tüntetnek föl magasabb szerves működést, az álom és annak szükségessége csaknem teljesen hiányzik. Ez ma már nem megdöntetlen igazság, mert az alsóbb rendű állatok alvása be van bizonyítva, mint pl. némely halaké és rovaroké; sőt a növényeknél is rábukkunk hasonló tüneményekre. Lombos fáink leveleinek lekonyulása este, egész napi munkájuk után, mit létfontartásukra végeztek, alig egyéb alvásnál és az nem egyébre szolgál nekik, mint arra, hogy az üdítő éj folyamán új erőt gyűjtsenek a következő nap teendőinek végzéséhez.

Az állatoknál a mozgás gyorsítja az anyagcsereét s ez mint végzett munka kimerültséget idéz elő, melyre a rákövetkező álom jótékony hatása hozza meg az üdülést. A növényeknél a nedveknek a levelekben történő erősebb elpárolgása okozza a lekonyulást, és minél hatalmasabb volt a nap-tűzés: annál fokozottabb lesz a kimerültség is, mit az utána beálló hűvös, harmatos éj van hivatva fölülteni, a mennyiben annak folyama alatt a gyökerekből föltörő nedvek a növény minden részében lehetőleg egyensúlyba iparkodnak jönni. Flóra igéző gyermekei sincsenek tehát az anyagi gondok nyomása alól fölmentve, nekik is egyensúlyt kell tartaniok bevételeik és kiadásaikban, ha szigorúan véve épen kettős könyvelést nem vezetnek is, mert a gyöngy harmat és fényes napsugár, a mivel élnek, meghatározott viszonyban állnak az ő életműködéseikhez.

(Folyt. köv.)

Különfélék.

— **Ipolyi Arnold** temetése decz. 7-én történt. A nemzet részvéte, melyet a legmagyarabb főpap halála keltett, imponáló kifejezésben nyilvánult. — A gyászoló közönség már reggel 7 órakor betöltte a nagyudvart; s a feketével bevont kapucsarnok, hol az üvegfedelű koporsó volt felállítva az ország notabilitásaival, testületek képviselőivel és a gyászoló rokonokkal volt megtelve, hova 8¹/₂ órakor lépett be Haynald bíboros főpap fényes segédletével végzendő e gyászszertartást. Megható beszédben, zokogás között vett buszt a haza nagyfiától. Ezután a koporsót a székesgyháza kísértek, hol Lönhard tartott gyászistentiszteletet; melynek végzetével a koporsó a templom kriptájába helyez-

tették el. — Koszorút helyeztek a ravatalra: „Nagyvárad város közönsége Ipolyi Arnoldnak“. Hevesmegyei öregeket „Alapítójának-tisztelete jelöl“. A magyar tudom. akadémiára „Ipolyi Arnoldnak“. Budapesti központi papnevelde „Az egykori nagyevű igazgatójának“. A hálás püspökségi tisztek „felejtethetlen jó uruknak“. Gróf Batthány Józsefné „Mély tiszteletből“. A nyitrai megyei közlöny szerkesztősége „A halhatatlan magyar tudósának“. A régészeti társulat „Ipolyi Arnoldnak“. A berlini magyar egyesület „Tiszteletbeli tagjának“. A Kiszaludai társaság „Ipolyi Arnoldnak“. Az igazságszolgáltatás tisztikara Nagyváradon. „Halhatatlan érdemeid ellen a halál is elvesztette pörét“. Az országos magyar képzőművészeti társulat „Nagyérdemű volt elnökének“. A heraldikai társaság „Ipolyi Arnoldnak“. Nagyváradú nők. „Életemben dolgozni, haláloddal sirni tanítottál“ Biharvármegye közönsége.

— **A kisdedek karácsonfája.** Évek óta divik már városunkban ama szép és nemes szokás, hogy a leányneveldeit és ovodát vezető tisztelendő nővérek s a „Stefánia-árvaház“ karácsonfákat állítanak fel s a szegényebb gyermekeket ruhával, ártatlan örömmel lepik meg. Ez évben is készülnék karácsonfák, a melyek célja az árvák könyveit letörölve, legalább e szent napon feltehetni velök, hogy nélkülözök az apa gondoskodását és a kedves, odaadó anyai szeretetet, — célja: boldog megelégedést szereznie a szegény ártatlankisdedeknek, kik otthon szüleik vagyontalansága miatt nem élvezhetik a karácsonfa örömeit. — Ezek érdekében és nevében intézzük sorainkat a jószívű közönséghez, teljes bizalommal kérve városunk s a vidék nemeslelkű gyermekebarátait, kik a múlt években is szép jelét adták aldozat-készességüknek, — hogy a felállítandó karácsonfákhoz bármily csekély pénz vagy egyéb ajándékkal hozzájárulni kegyeskedjenek. — Száritsuk fel a kisdedek fájdalom-könyveit és változtassuk át azokat az öröm gyöngyöivé! Lapunk szerkesztősége a gyűjtést már megkezdte, melyre a mai napig 21 frt gyűlt egybe — ehhez hozzá járultak: a Bars szerkesztősége 2 frttal; Sztyerszky Antalné urnó, a lévai kisdedek ismert véd-angyala Balassa-Gyarmatról 5 frttal, a kismedve előköfirtal, Medveczky Sándor ur 6 frttal, Huberth Vilmos ur 1 frttal Csetényi Emil 1 frttal. — Kérjük a további kegyes adományokat a szerkesztőség, vagy kiadóhivatalunkba juttatni.

— **Kiss Károly** nagy-peszeki ref. lelkész, az irodalom terén is széles körben ismert író, lapunk egyik kiváló híve és munkatársa — mint értesülünk — Igmándra választatván meg, távozik körünkől. — Helyzete anyagilag javul, de azt hisszük, hogy hivatalos elfoglaltsága ezzel arányban növekedni fog; vajha még e mellett is jutna elég ideje az irodalom ápolására. Áldás és szerenese kísérje a derék férfit minden lépteiben!

— **A magyarországi kegyes-tanítórend** 1886/87-ik tanévre összeállított névtárát vették. A rend 1642-ben telepedett meg Magyarországon, s alapító első izben a Podolini ház, azóta 1846-ig, a hazaszeretettől s az ifjúság lelkes neveléséről híressé vált rend a nagyelkü alapítók segítségével 24-házat, s ugyanannyi középtanodát alapítván, teljesítik buzgó tagjai a nevelés

és tanítás nehéz feladatát. — A rendnek 252 aldozár tagja, 60 növendék és 20 ujoncznövendék tagja van. — A kegyes-tanítórend tartományi rendfőnöke: Kalmár Endre. Kormánysegédek: Tóth ker. János, Ruth ev. János, Békeffy Károly, Polák Ede, Petlanovics Alajos, Lutter Nándor, Horváth Pius. Kormánytanácsosok: Rappensberger Kajetán, Erdősi Imre, Trautwein nep. János. A középtanodai rendi hittanárokat képezítő bizottság tagjai: Trautwein nep. János, Furdek Nándor, Váry Gellért, Lévay Imre, Beck Alajos, Russel Károly, Szabady Gyula, Janny László.

— **Özv. Tóth Balázs** szül. Mészáros Mária, néhai Tóth Balázs volt ref. lelkész özvegye, e hó 11-én, életének 46. évében, Léván elhunyt. Béke hamvaira! A boldogult-ról a gyászjelentés így szól: „Tóth Béla, L'Éplattien sz. Tóth Emilia és férje L'Éplattien Samu mély fájdalommal jelentik a leggyöngédebben szerető édes anyának. Özv. Tóth Balázs szül. Mészáros Mária-nak folyó 1886. évi december 11-én reggel 2 órakor életének 46. évében rövid szenvedés után történt gyászos kimúltat. A boldogult hült tetemei f. hó 12-én d. u. 4 órakor fognak az ev. ref. szertartás szerint Léván örök nyugalomra tételni. Léván 1886. december hó 11. Áldás és béke hamvain!“

— **A kaszinónak** e hó 16-ára jelzett estélyét — a megyei évnegyedes közgyűlés miatt — a rendező bizottság 18-ára, szombatra tette át.

„**Képek a növényvilágból**“ czim alatt Hanusz István, a természetrajz leg-hivatottabb buvárlója a magyar irodalmat egy lézagot pótló művel gazdagította. — Míg az állatvilágból több természettudós ismerteti meg velünk „a lég urait“ a vizek s föld lakóit, vonzó képeken adván a madarak s egyéb állatok életjelenségeit, addig — a „növényvilágból“ vonzó, leíró modorban jeles tudósunk Hanusz ez első, ki a szabad természet legbajosabb teremtményeit, a növényeket, azok csodás eletrvénnyeit „képekben“ varázsolja elénk. — A 400 lapra terjedő művelin papíron, színes chroma-képpel igen díszes kiállításban most „hagyta el a sajtót. Ára fűző 2 frt 40 kr, inezialás pompás diszkóban 3 frt 20 kr. — Becesebb ajándék, a lélek nemesítésére alkalmasabb eszköz aligha jelent meg a jelen karácsonyi piac alkalmából s ez alapon különösen felhívjuk a tanhatóságok s művelt szülők figyelmét a jeles mű-terjesztésére, megszerzésére. — A mű tartalma a következő: 1. A virágok mennyegzője, 2. Virágóra, 3. Méheink étlapja, 4. A leg-régibb fözelék, 5. Léghajzó növény, 6. A piros gyűszűvirág és testvérei, 7. Föld-részünk fiúriása, 8. Szent László király füve, 9. Csaba füve, 10. A gyapot növény, 11. A gyapot történetéhez, 12. A legismertebb kulturnövény, 13. A tökfélék fejlődése, 14. A tökfa es a dinnyefák gyümölcse, 15. Az olajfa, 16. A magyar nemzeti fa, 17. A diófa, 18. A növényvilág illatozása, 19. A fa téli vastagodása, 20. Becsüljük meg az élő fát, 21. A mezquit-méga termőfái, 22. Az oszag-narancs, 23. Fa árnyék nélkül, 24. Fémek a növényekben, 25. Meteorológok a növényvilágból.

— **Kis mükedvelők** Szedán, e hó 8-án dr. Pólya József megyei t. főorvos ur házában néhány jószívű, kis leány jótékonyezelu előadást rendezett. Forgó Bá-

Cirsről; irhatunk a divat haladásáról, a dynamit pusztító erejéről, megírhatjuk a diakónusok történetét, ajánlhatunk külföldi dinnye magot téli ültetésre, s végig vezér-ecizikkezhetjük, így, az egész — „magyar lexikont.“ Elmondhatjuk, hogy kik érkeztek Lévára, melyik külföldi tudós vagy svédországi kereskedő; világgá kiürülhetjük, ha Kohn Reginát eljegyezi Schvaz Mór; irhatunk esküvőkről, temetésekről, felolvasó ülésekről; irhatunk a kukutyini elite bátról, paprikáról, csárdásról, káromkodásról, mert hát ez nem — politika.

Kiköttyoghatjuk, hogy Szapárynak mi a kedvence étele, hogy Trefort Ágostont melyik borbély nyírja, hogy hívják báró Fejérvárinak a szobaleányát és hogy szoritja-e néha Tisza Kálmánt szattyán borból készült gombos cipője? Lefesthetjük Andrássy Gyulát, hogy milyen szép göndör fekete hajjal, milyen hatalmas alakkal, mily hős állással, mennyi erővel bír és mennyi férfiasággal birt! Lefényképezhetjük Szapáryt, hogy milyen lompos, lusta a járása s hogy mennyire hiányzik minden rythmus a — politikai lépéseiből.

De tovább menni nem szabad! — Mert ha például azt irnánk, hogy Szapáry zárt ajtók mögött titkos dolgokat művel, hogy Tisza Kálmán nyugtalanul alszik, hogy a honvédelmi miniszter álmában is törpedőket süttöget, s hogy Trefort a nőképző intézetek növendékei által eddig sulyosan érzett holmi hiányok reformálásián dolgozik, — ez már politika.

Ha azt mondanám, hogy Babkong és Lencsekong, chinai hatalmak, egymással

egyesülve irtóztatós ágyuzást vittek véghez, — ez is már a hangosabb politika körébe tartozik.

Hogy már most mi a kaucezió?

Egy kézesók, egy pár „alázatos szolgálója“, egy-két bók, öt-hat tisztelgés, egy kis szerecsene és egy kis — subenczió!

Ha én valaha lapot indítok, akkor vezércikket írok az időről, tárczát a napról, holdról és csillagokról; vidéki leveleket tüzről, vizről, harangesimálásról; híreket arról, hogy előfizetőim egyike vagy másika mit evett, hogy aludt, mit dolgozott, hol járt és így tovább.

A mi meg a hirdetésekkel illeti, rózsaszín keretben közlöm, hogy mindannyian egészségesek vagyunk.

Mert hát ez nem politika, de mindenesetre a legjobb — kaucezió!

Roszulegh Tivadár.

Jámbor tévedések.

— Az utazó voks. —

Beültött a kortes világ, pedig nem nagyra törő honatyát, még csak alispánt sem, hanem megyei bizottsági tagot kellett választani, ki mint híven voxológép működjék majd a tekintetes vármegye boldogítására vagy nyomorítására.

A kortesek talpa alatt füstöl a föld, porzik az országot, nagy a druk, hogy a jelölt ur megbukik.

Az „Ólmos“ fogadó zúg, boros poharak pálinkás üvegeskék, mint tánczó párok, lejtjenek a hosezu asztalokon. Finom kortes

szivarok illata kavargó a levegőben vegyülve a kapa dohány orr csiklandozó füstjével. Öröm sugarak villognak a lán-goló gyufaszálakon. Nagy a lelkesedés, csak egy gözöl tőle a tisztelt választók koponyája. Nem is esoda, hiszen hordókkal utalványozták a lelkesedés eme fajtáját. De hát ki tehet róla? ma már csak ily táplálékkal lelkesedik a választó közönség.

A kortesek azonban még nem lelkesednek. Még nincs befejezve a szavazás. Ők majd csak a „magnum áldomás“ alkalmával ütök össze bokájukat kalamajkát járván. Most azon törekednek, minél fényesebb legyen a győzelem, mert ez lesz nekik a bizalmi foglaló egy új kortes idejére. Hamarabb és biztosabban akad, akit majd meg lehet duplán pumpolni.

Megszavaztatják ilyenkor a haldoklókat is. Megszavaztatnák még a patriarchákat is, de hát azok nem fizették ki az adót s így nincs voxuk. Megutaztatják ilyenkor az embert, azaz tévedek, nem az ember utazik ilyenkor, hanem a vox.

Az idei bizottsági tag választások alkalmával, az egyik estén, igénytelen hajlékom előtt, nézegettem a járókolókat, midőn egy elegáns uri fogat áll meg kapum előtt. Arról gondolom, hogy elegáns volt, mert kocsis volt az ur és ur volt a kocsis. Azt is gondoltam mindjárt hogy nem valami jámbor és szegény halandóval lesz dolgom.

Bejönnek. Elöl jön Pintes Gyuri a fő-kortes, utána a jelölt. Jött bizalmat kérni, olyan bizalmat, melynek nyomós értéke egy vox.

En természetesen örültem a szerencsének. Hogyne, mikor oly nagy ur, mint a jelölt, tiszteletét teszi egy ily szegény ördögnél, kinek nincs egyebe, mint egy árva vox, a bekövetkező választásnál.

Nini, hiszen én megint tévedek, nem is nálam tette az az ur magas tiszteletét, hanem voxomnál. Persze, hogy annál. — Ha voxom nem volna, bizony nem lépte volna át küszöbömet soha, s így a szerenese nem is az enyém.

A nagy örömmel miatta készséggel ígertem meg szegény pártfogómat. Meg aztán különben is rá szavaztam volna, csak abból a szempontból is, hogy qualifikált jelölt.

Rövid társalgás után, mielőtt megígertem, hogy négy órakor pont mehetek leszavazni, magas vendégeim eltávoztak. Ma is mutogatom dicsekedvén, hogy itt ült, ezt mondta, derék ember, emberünk lesz a tekintetes vármegyén.

A mint el jött az idő, hogy mehetek szavazni, supplicált pénzen szerzett öreg somfa botomat elővettem, a paraplét meg a hónom alá csaptam azon szilárd elhatározással, hogy megyek leszavazni, megint megállt egy uri fogat előttem azon kijelentésével az inasnak, hogy értem jött.

No ember gondolám magamra, magamban, te sem utaztál ám soha ilyen hinton. De nagy urra tesz az a szavazati jog!

Mit tettem, mint nagy szegyenkezve beültem a fényes hintó puha vankosára. Eldöltem rajta, de nagyon pirultam; kopott kabátom s takarékoskodva subixolt csizmám miatt. A kocsis a bakon kevés vagy

Tek. Szerkesztő ur!

Egy minden irány s vezér nélkül a pusztán bolygó vert hadnak a képét tüntette fel a mainap városunkban rendkívüli gyűlést tartó Bars megyei Gazdasági egyesületünk.

Pedig, a mi szokatlan, szép számmal voltak jelen a tagok úgy, hogy nem emléksznék, hogy valaha annyian lettek volna a gyűlésen, persze a rossz nyelvek azt mondják, hogy ha választások vannak, akkor mindig tömeges a közönség, ellenben, ha más reális dolgok elintézése kerül a szönyegre, akkor a közönség távolléte által tűndöklök. Legyen bármiké a dolog, az az egy bizonyos, hogy a közönség nagy számmal és nagy érdeklődéssel jelent meg a gyűlésen. Hogy vajjon ennek megfelelőleg kellő megnyugvással és egy jobb jövő reményével az egyesületi ügyek iránt távoztak-e a közönség a gyűlés után: azt, a közgyűlésben mindenki által észlelt zavar s a hozott határozatokban sajnosan nélkülözött kellő komolyság s a dolgok mélyéig beható ügyszeretet — hanem ezek helyett inkább a pártoskodás szellemét feltűntető eljárás, mely a régi politika választásokból fennmaradt utófdalmak ize gyanánt jelent meg, — nem látszanak bizonyítani.

A közönség egyes csoportokra osztva nyughatatlanul sorakozott, hol ide, hol oda; aktív vágygal jelent meg, szeretett volna valamit tenni, de mit, azt nem tudta, csak azt az egyet érezte és tudta, hogy az egyesület bajokban szenved s ezek között pénzzavarai, illetve deficitje olyan, hogy eljárási közeget nem képes fizetni, a meg-elvő pénzforgások mindegyre jobban és jobban kimerítettek; a kimerülés után következik a cselekvés megszűnése, ezután a likvidáció; ezután a vízözön, ezután a nihil. Hogy a levegő maga is ilyenekkel volt eltelve, azon csodálkozni azok után, hogy egykor az elnökség által volt napirendre kitűzve az egyesületi cselekvés, működés megszüntetése, nem lehet.

Hanem azon már igen is csodálkozni lehet, hogy midőn az egyesület oly válságos helyzetben van, hogy léte, vagy nem léte felett kell határozni; a megjelent érdekeltek és illetékes közönség pártokra szakadt a feltalált gyógyszer alkalmazásának módjára nézve és nem a közös egyetértés, hanem pártszempontok által vezetetté magát.

Ez bizony sajnos jelenség s ezen jelenség volt uralkodó a mai gazdasági egyesületi gyűlésen.

Az elnök gr. Keglevich István jóval délelőtti tíz óra után megnyitván a gyűlést; lemondását, minthogy a hat éves időszak, melyre mint elnöknek mandátuma volt, eltelt, — benyújtotta s felhívta a gyűlést az elnökök választására, a mint az a mai nap első napirendjére volt kitűzve. Erre dr. Ruffly Pál azon indítvánnyal lépett fel, hogy mivel az egyesület jövő életének s művelésének biztosítása tekintetéből okvetlenül szükséges az egyesület jelen állapotainak módosítása s átváltoztatása s felette nehéz volna az eljárás a ma megválasztandó elnökökre, ha más alapszabályok alatt választatnának s más alapszabályok s viszonyok szerint kellene működniök: a mai elnökválasztás csak ideiglenesen és nem véglegesen eszközöltessék.

Erre nagy vita keletkezett, melyben számosan vettek részt, a melyben viszont a végleges választás indítványoztatott. Hallottunk itt minden oldalról jó és helyes érvelést, hanem ez nem használt semmit, mikor felhangzott a demagogiá „szavazunk.” — Egyébként a szavazás mindig szép, ha jelentőségében vétetik és gyakorlatik; pusztán azonban a szavazás a gazdasági állapotokat meg nem javítja s az egyesület feladatát meg nem oldja. — A közönségből összeszedett s zsebredugott szavazatok mind hatalmasabban emelték fejüket annyira, hogy mikor látták biztos többségüket: akkor a „szavazunk” elfoglalta egészen a szolgabírói helyiségeket — mert a gyűlés itt tartott — és ki sem takarodott onnan, míg az elnök azt el nem rendelte.

Két tábor állt a harcban a „végleges” és az „ideiglenes.” A kérdés szavazására így volt feltéve. A szavazásra szavazatszedő küldöttség nevezetett ki az elnök által.

A szavazás eredménye az lett, hogy a „véglegesek” öt szóval többen voltak, mint az „ideiglenesek.” Ennek folytán az elnökök választása véglegesen elrendelté, immét szavazó bizottság küldetett ki a szavazatlapon beszedésére, mert az elnökök választása szavazó lapok beadása által rendeltetik véghezvitetni az alapszabályok által.

Az „ideiglenesek” nagyon feszélyezve érezték magukat a dolgok ily rendjének menete által és sehogysem fért a fejükbe az, hogy ők kénytelenek a rövidebbet huzni, holott megjelent személyenként ők többségben lenni gyanították magukat. Hja, a községek, a „véglegesek” zsebébe vándoroltak s ezek tömegével az utóbbiak „véglegesek” is elverték az „ideigleneseket.” Hasztalan volt az „ideigleneseknek” azon pajzs használata, melylyel — üres szavazati lapokat adván az urnába — magukat a „véglegesek” községenként hulló

szavazatlapon nyilalása ellen védtek; bizók a csatát elvesztették. — Hogyis van az a közmondás: „sok . . .

A csata eredménye lön, hogy megválasztattak: elnöknek Szentiványi Oszkár; első alelnöknek Vas Lipót; második alelnöknek Vincze Gyula.

„Igy történt ez Sevilában, a gesztenyék hazájában!” A választás után a közgyűlés befejeztetett.

Ezen választási közgyűlésből a csatát veszített párt szellett szívvel távozott, leginkább azért, hogy a községek szavazata, minden indokolás, vagy is indokolt szükség nélkül csupán a győzelem kieszközlésére kiaknázattat.

Nem akarok ennek helyes vagy helytelen voltáról az egyesületi érdekeket tekintve diskusszióba bocsátkozni, de annyit kénytelen vagyok megjegyezni, hogy a választás szabályszerűleg folyt le s ellene a törvényesség szempontjából kifogást tenni nem lehet, az alapszabályok megengedik a meghatalmazottak általi szavazást, azt tehát semmi oldalról sem lehet kétségessé tenni.

Szóba került a választás után egyes elszórt csoportokban és körökben az is, hogy a megválasztottak, — kik közül Vas Lipót még a gyűlés folyama alatt szóval lemondott, mely azonban most elfogadható nem volt — ezen választást nem fogadják el. — Ez nagy hiba s az egyesületi dolgok menetére káros hatással lenne s már itt, ha az egyesület fennállhatását előakarják mozdítani, pártkülönbség nélkül mindnyájának kötelessége azon lenni, hogy a megválasztottak helyeiket foglalják el s az egyesületi akcióit kezdjék meg, a tagok pedig kivétel nélkül támogassák jóra való törekvéseiket. — Elég volt már a pártoskodásból, végre sorakozzanak az egyesületi erők az üdvös cselekvésre.

Verebélyi.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.

I.

M a i l á t h Imréné öngagsága a „Stefánia árvaház”-nak 3 frtot kegyeskedett küldeni.

Boleman József ur a neki megítelt 2 frt 70 kr ajánlotta fel e nemes czérra.

Fogadják a kegyes adakozók az árvák őszinte s hálás köszönetét!

Léván, 1886. decz. 9-én.

Szakmáry Endre
pénztárnok.

II.

A „Stefánia-árvaház” részére befolyt újabb adomány. Mailáth Istvánné öméltsága felső ruhát, több fehérneműt, több pár cipőt, két pár ablak függönyt, egy paplant, kalapokat, napernyőt és két zsák burgonyát, készpénzt, 5. frtot. Arany Lajos, ladányi tanító a gyermekek által összeszedett 3 zsák burgonyát és káposztát, Klepács István tanító N.-Kálnáról egy malacot és babot, Juhász Lászlóné 1 frt, U-reich Nándorné 50 kr, Kolibál Józsefné 50 kr, Klabalané 3 liter babot, Dóka Istvánné 1 putton burgonyát és babot, Toóth Zsigmondné disznóaprólékot, 1 kg. lisztet, Schleifer Arminné disznóaprólékot.

Hálás köszönet a jó ügy nevében!

A „Stefánia-árvaház”, gondnoksága.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Az irodalom újabb termékei:

Jókai Mór legújabb regénye. „A kis királyok” Illusztrált füzetes kiadás. „A kis királyok”-ban Jókai újra visszatér ama tárgyaihoz, melyeknek legnagyobb sikerrel köszönheti: a század első deccenniumának költői rajzához. A „Kis királyok” a harninczas években játszik s hősei azok a magyar nábokok, kik saját uradalmukat sem ismerik, olyan nagy az. Ezeknek a „Kis királyok”-nak rendkívüli érdekes életét írja le a nagy regényíró, vagy helyesebben festi szingzaglag ecsettel: s a megragadt képet az ő sajátos phantáziája bővös színben tünteti elénk. A regény különben tárgyi összefüggésben van a „Magyar Nábok” s. Kárpáthy Zoltánal s azok, kik e két híres regényét olvasták a nagy-névű szerzőnek pedig nagyon kevesen vannak, a kik nem olvasták meglegelőp érdekes pendantot fognak a „Kis király”-ban feltalálni. Az illusztrációkat Jókai leánya, Róza rajzolta, ki utóbbi időben, amióta Liezenmayer tanítványa, nagyon sokat haladt. A kis királyok Révai Testvérek könyvkiadó hivatalában jelennek meg Budapestben, IV. váci utca II. sz. Egy-egy füzet ára 25 kr.

Népdalaink egyetemes gyűjteményéből. „Magyar Dal-Album”-ból most jelent meg a hatodik folyam 2-ik füzet az 1021—1040-ik számú dallamokkal, zongorára. Ára egy évre (10 füzetre) 1 frt. 80 kr, félévre (5 füzetre) 90 kr, egyes füzet ára, melynek mindegyikében 20 dallam van zongorára alkalmazva 25 kr.

Lévai piaci-árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 7 frt 50 kr — 8 frt 40 kr. Kétszeres 5 frt 80 kr — 6 frt 20 kr. Rozs: 5 frt 90 kr — 5 frt 20 kr. Árpa 6 frt — kr — 7 frt 30 kr. Zab. 5 frt 60 kr 6 frt — kr. Kukorica: 5 frt 80 kr 6 frt — kr. — Bab: 6 frt 80 kr. 7 frt 10 kr. — frt — kr. Lencse: 6 frt — kr — 6 frt 50 Köles. 4 frt 80 kr.

rossz akarat, vagy a hivatal vezetőjének erélytelensége és vastag tudatlansága. — Délután 5-órakor kapjuk a csatai postát, a levélhordók kegyelméből tehát olykor még aznap 6 órakor vesszük a leveleket is; erre sürgős esetben válaszolhatnánk, hiszen ép azért rendezte be az igazgatóság akként, hogy reggel 4 óra kor indítassék vissza a csatai postá; igen ám, de a főnök ur gondoskodott arról, hogy ez ne történhessek. Már öt óra után nem szabad az utcai szekrényeket kiüriteni a levélhordóknak, sőt — hallatlan de igaz — a postahivatalba vágott szekrény tartalma is 6 órakor ki szedetik, nehogy egy vakmerő ember még este becsusztasson valamit a reggeli postához. — Ujságot reklamálni is csak akkor lehet, ha a postaurak kegyelme megengedi, — „írj levelet érte, ha nem jött!” — ez a szives válasz. — No de mindegy meg kell nyugodnunk, mert azt mondják a postán: „ha nem tetszik, menj máshová, mi nem félünk a konkurenccizától.” — Hogy mindez helyén van-e így, azt az igazgatóság tudná megmondani.

— **Hymen.** Tokody Mariska kisasszonyt, Tokody Imre Léva város tiszteletben álló polgárának kedves leányát a napokban jegyezte el Tóth István ifju földbirtokos.

— **Magyar találmány.** Jarboky István és dr. Schenek István selmeczányai bányász- és erdész-akadémiai tanárok, az elektromos akkumulátoroknál (gyűjtők) oly javítást találtak föl, mely az eddigieket alighanem teljesen hátréba fogja szorítani. Az osztrák magyar monarchiára nézve most nyerték el a szabadalmat. Ez akkumulátorokat a bécsi operaházban már alkalmazzák. A budapesti dalműszínházban jelenleg teszik meg velők a kísérleteket.

— **Az iparos tanuló-iskolák köréből.** A közoktatási miniszterium az iparos-tanuló iskola felügyelő bizottságának fölterjesztésére megengedte, hogy a mészáros-, hentes-, borbély-, fodrász-, pék-, kötélverő-, szappanos-, kefekötő-, timár és kéménysép- rő mesterségekben levő inasok az iparos-tanuló iskoláiban tanított rajz alól felmentessenek, de annak óráiban annál inkább az írás, olvasás és számolásban nyerjenek fokozódottabb oktatást.

— **Késői mennydörgés.** Tild és vidékén — amint ottani levelezőnk írja — e hó 6-án, az esti órákban mennydörgés volt hallható, amely alig 2-órai időközben négyszer ismétlődött. — A tünemény sajátságos ugyan, de épen nem ritka, amennyiben enyhébb teleken gyakran fordulnak elő hasonló esetek; sőt van rá példa, hogy k a r á c s o n y k o r dörgött és villámlott s mi több — még villám is lecsapott.

— **Rövid hírek. — Időjárás.** A jó vöbétre: változó felhőzetű, közben napos időt várhatni, helyenként esapadékkal, nagyobb hőmérséklettel. — **Pánszláv nap-tárak** terjesztését kezdték meg a felvidéken; Balassa-Gyarmat erélyos polgármestere a könyvkereskedőknél levő összes példányokat elkoboztatta — **Az osztrák ipar-muzeumban** rendezett szerb kiállításba Natália királyné is számos értékes tárgyat küldött. — **Francziaországban** már napok óta miniszterválság van, mely nem bír végét érni. A köztársasági pártok nem tudnak egymás közt megegyezésre jutni. — **Viktória** angol királynő felszázados uralkodói jubileumára az angol vasiparosok 440 láb magas vasterony építései tervezik. — **Románia** királynéja, ki Carmen Sylva név alatt mint költő is igen szép sikert mutathat fel, újévtől kezdve minden héten előadást fog tartani a bukareszti állami leányiskolában a modern irodalomról. — **Báthory István** halálának háromszáz éves emlékét ma üli meg a magyar történelmi társulat külön ülésben. De megillik azt a lengyelek, hazánk több városa s kivált Erdély. — **Munkácsy Mihály** nov. 15-én érkezett New-Yorkba, hol „Krisztus Pilátus előtt” nevű nagy képe ki van állítva. A new-yorki magyarok fényesen fogadták a művészt, kinek elébementek a tengeren, Munkácsy december végeig marad Amerikában. — **Kovács József** veszprémi püspök oly súlyos beteg, hogy környezete a legrosszabbtól tart. — **Amerikában** a dohány hulladéknak újabb hasznát kezdik venni, még pedig papírt gyártanak belőle, mire az — mint szakértők állítják, — éppen oly alkalmas, mint aronyg.

APRÓSÁGOK.

— Rovatvezető: Zuhany. —

Jó t a n á c s. Egy mogorva agglégényt megkérdi nőrokona, hogy két udvarlójá közül melyiket válassza férjül. Az egyik gazdag, a másit szegény ugyan, de szereti. Az agglégény készen volt a válasszal: — Kedvesem, a dolog igen egyszerű. Választani kell a szerelem és a pecsenye között. Szerelem van vagy nincs, de pecsenyének okvetlenül kell lenni. Először bizottság magának pecsenyét, aztán majd megszerezheted a többi.

A t ö r v é n y s z é k i t e r e m b e n. Bíró a tanuhoz. — Önnek is része volt a verekedésben? — Igenis, bíró ur, egy pár egészséges pofon képezte részem.

I s t e n a j á n d é k a. Pinczér: Ej, ej hallja Borfi ur, minek hajgál a más kenyerével, a kenyér az Isten ajándéka. Hiszen az vétek. — Lump: Vétek? Hm. Hát mikor engem hajgált ki maga, az nem volt vétek? Pedig én is az Isten ajándéka volnék.

csi „Elvarázsolt királykisasszony”-át egy minden tekintetben helyes és kedélyes vigjátékot adtak elő. A szereplők: Skita Miczi (Fánika), Leidenfrost Lujza (Ödön), Szakmáry Margit (Juliska szobaleány) és Pólya Margit (Katicza parasztleány) kedvesen, bátran és oly megnyerően játszottak, hogy a jelen voltak többszörös tapsal jutalmazták meg őket. Az előadás előtt és után szavaltak a közreműködők, mindegyik egy-egy csinos darab elmondásával fokozván a szülők és vendégek őszinte örömét. A derék háziasszony ismert szeretetreméltóságával fogadta a vendégeket, kik teljes készséggel siettek befizetni a 20 kr beléptidíjat, sőt azt tetemesen meg is toldották úgy, hogy a bevétel 6 forint lett, mely összeget a kis műkedvelők az árvaház és leánynevelde karácsonyfáira ajánlották fel. — Szíves örömmel vettünk tudomást a derék, kis műkedvelők előadásáról s a beküldött összeget rendeltetési helyére juttatjuk. Szolgáljon a jövőben is buzításukra ama tudat, hogy az árvák, szegények örömnapijához ők is hozzájárultak. Kedves szülők pedig leljék boldogságukat szerett gyermekeikben, kik már zsenge korukban oly nemesen gyakorolják az emberbaráti szeretetet!

— **Az esztergomi főkáptalan** — mint hírlík — szentbenedeki uradalmait bérbe adja és pedig egészen vagy részletenként. A szentbenedeki körülethez tartozó káptalani uradalmak művellet alatt álló területe körülbelül 10—11 ezer holdra terjed. — Ugy látszik, hogy a káptalan fél attól, miszerint éhen hal a tisztességes jövedelem mellett; neki áll tehát a „r a b l ó g a z d a s á g n a k”, bérrendszerben jobban ki lehet zsarolni a földet, s nem is kell annyi tisztességes magyar családnak ekziszcncziát biztosítani. Had menjenek az uradalom tisztjei, a becületes munkások koldulni! — A papi birtokok bérrendszeréből rájok a legrosszabb következtetést venhatni.

— **Póstánk miseriája.** Számtalanszor elmondottuk már, hogy nem áll arányban az államnak tetemesen szövekedett kiadásával azon kis mérvű előny, melyet a lévai közönség a helybeli postahivatalnak átalakítása óta élvez. — Mi rajongtunk az eszméért, hogy póstánk állami levén, ö t s z ö r ö s erő alkalmazása mellett, mily kényelem, előzékenység, gyors, pontos levélváltás teremthető közlekedési világunkban. Ugy van, mint volt, azzal a különbséggel, hogy akkor a póstán udvarias, előzékenységgel, ma pedig durva, kvalifikálhatlan gorombaságokkal találkozunk. — Egy-egy ajánlott levél, csomag feladásánál 1/2 óráig kell várni a közönségnek, míg ügye kegyelem-ből elintézését nyer; s daczara a 4 tisztviselőnek postaindítás előtt vagy posta érkezés után jó felőráig a közönség orra előtt a sorompót bezárják. Nöde mindez talán felsőbb utasítás szerint történik, nehogy valaki ebben a „p o s t k i s z l i s” világban a szemével megegye a jó bécsiek „l u d m á j á t” vagy a csomagokból lógó virslire guszttust kapjon. — Hanem azt már csak el várhatnánk egy ily kir. pósta hivataltól, hogy a posta járat előtt legalább egy órával bedobott levelünket továbbítani kegyes lesz?! — Hja, de az igazgatóság hiába keresi a legkedvezőbb összeköttetést, hiába áldoz ezreket a gyors levélváltathatásra; nálunk mindennek utját vágja a

semmi borralalót sem nézett ki lapos zsebből, hát csak úgy felvállról köszönt, Kemény feje nem tudta felfogni, hogy most én pártfogolom urát!

És utaztam! A közönség minden lép-ten nyomon hajlongva köszönt, a hintónak. Engem nem láttak, jól elbujtam a vánkó-sok közé. Azt hitték, hogy a Nagyságos jön. Repülünk a választás színhelyére s nagyhamar leszavaztam. Azután haza!

Azt hittem, hogy én utaztam, pedig dehogyan én, hanem a voxom. Hogy szavazatom van, annak köszönöm azt is, hogy életemben egyszer uri hintóban ültem.

Szecsédi.

Gondolatok.

— Sir Leon. —

Az emberi hang, bármily ismeretes, olykor úgy elfátyolozott, hogy nem ismerni rá.

* * *

A ki szavát pontosan tartja és kötelességét teljesíti, kétségkívül elébe teendő annak, a ki bátorsága által kitűnik, de a mellett fondor és hitelen.

* * *

Babérkoszorut könnyen vehetünk, de reá méltó főt nem igen lelhetünk.

* * *

Jellemre és hajlamra van épülve éltünk boldogsága vagy boldogtalansága.

* * *

A rossz barátok olyanok mint a vad állatok. Rognak, harapnak, — legjobb ha tőlük távol vagytok.

Karácsonyi Bazar!

A magyar és német irodalom legújabb s legjelesebb termékei **diszkötésben; képeskönyvek** és más ifjúsági iratok a zsenge és serdülő ifjuság számára **nagy választékban**; mindennemű **iroasztali disztárgyak** a férfi és női nem számára u. m. **tintatartók, albumok, szivarállványok**, stb. stb. **dus választékban és jutányos áron**; raktáron vannak és kaphatók:

NYITRAI ÉS TÁRSA

könyv-, zenemű-, papir-, író- és rajzszerszerezésében LÉVÁN.

III.

3786 — 3822 sz./1886.

Arverési hirdetményi kivonat. 186

A lévai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az Esztergomi takarékpénztár és Dr. Belma Pál végrehajtónak **Gálik Márton és neje Dubovszky Anna** végrehajtást szenvedő elleni 400 frt és 100 frt tökétkövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében **Gálik Márton és neje Dubovszky Annának** a Gr.-Damásdi 85 frt. tjkben A I I sor 722 házszámú rekvésűkre és az azon épült 106. öszezirási számú lakháznak az árverést 800 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan **az 1887. évi Január hó 12-ik napján délelőtti 10 órakor** Gr. Damásdi községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 80 frt 30 kr. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1886. évi okt. hó 9. napján.

A lévai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Gyenes József

kir. jbró.

4718/1886 Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai tekintetes kir. járásbíró 1886. évi 4718 számú végzésével Steiner Adolf felperes részére **Krumpel Ferenc** alperes ellen 300 frt tőke, követelés s járuléki erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 803 frtra becsült buza, rozs, árpa, stbből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek 4718 sz. beküldését rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Nagy-Máláson leendő eszközésére 1886. év Deczember hó 21. napjának déli előtt 10 órája határidőül kitűztetik, oly kijelentéssel, hogy ezen árverést a fennebb jelzett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett szükség esetén becsárón alul is el fognak adtnak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Ez árveréshez a venni szándékozők a kitűzött időben a községi bíró házában elvártnak.

Együttal közzé tétetik, hogy mindazok, a kik a lefoglalt tárgyakra tulajdon, vagy elsőbbségi igényt tartanak, igényüket az árverés megkezdése előtt annyival inkább bejelentésük, — mert különben a végreh. tör. 96. §-a kapesában egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Kelt Léván 1886. év November hó 29. napján.

Litassy Nándor

kir. bírósági végrehajtó.

187

Minek PESTE! ?
Minek BÉCSBE! ?
mikor nálam minden előpénz nélkül

75 krajczáros részletfizetésre
HOWE-, ANGER-, SINGER-, WEHLER-WILSON

GÉPEKET

5 évi jótállás mellett kaphatnak.

Családi célokra 5 évi jótállás mellett Singer-gépeket ajánlok 36 frtért. Használt gépek becsérletnek, vagy igazíttatnak jutányos áron. Géptük, részek és csónak raktáron mindig találhatók.



FISCHER MIKSA kereskedése

Léván.

187



Csak úgy valódi, ha minden doboz fenti védjegyét viseli; mivel több hasonkínézési gyártmány létezik, melyek a többnyire olcsó anyagokból állítatnak elő, minek következtében nem tartósak s a közönség hamis hirdetések által félrevezetettek

Franczia padló-fénymáz

parquettok, puhafa és lakkirozott padlók befényesítésére.

Legolcsóbb és legegyszerűbb fénymáz, szintelen (fehér) parquettekhez, világos-sárga, sárga, sötétsárga, pirosbarna és dióbarna parquett-, puhafa- és fényezett padlókhöz; azonnal megszárad és minden kefézés nélkül tartós fényt kölcsönöz.

Ára dobozonként 85 kr és 1 frt 60 kr.

— Egy tágas szobához elégséges egy 85 kros dobozzal. —

Árjegyzéket ingyen küld:

SCHNEIDER & Co.

Wien IV. Herrengasse 18.

Raktár:

100 15—20

KERN TESTVÉREKNÉL Léván.

Rendkívül olcsó árak!

Karácsonyfára szükséges czukordiszkek, liqueur neműk, hab-sütemények stb. 1 krtól 1 frtig.
— A t. cz. közönség minél számosabb látogatásáért esd:

Pletschütz Nándor

188 1—2 czukrász.

Hirdetmény.

A régi gymnasiumi helyiségek 5 kisebb-nagyobb terem, két zárt folyosóval bérbe adtnak.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni az itthelyi kegyesrendi

házfőnöknél.

189 1—2

Muzás már Karácsonykor.

KINCSEM SORSJEGY

151 9—
à 1 frt.

11 SORSJEGY 10 frt
csak 10 frt

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft.

10.000 ft, 5000 ft. 20% lev. 4798 pénzyeremény

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája, Budapest, Váci-utca 6

Kincsem sorsjegykapható a „BARS” kiadóhivatalában.

Szabadalmakat

új találmányokra kieszközöl és védjegyeket lajstromolt minden államban

170 4—4

Benedek Lajos és társai

szabadalmi irodája

Budapesten muzeum-körút 10. sz.

A nm. m. kir. keresk. miniszterium 24325/886. számú körrendeletével ezen iroda a föltalálók figyelmébe és bizalmába ajánltatott.

Szabadalom.

Katonai arany diszek

Kühnmayer Ferenc és társa Pozsony

Ajánlják es. kir. szab. gazdagon ezüstözött és aranyozott fonal sodrony egyenruha diszek 25—95% finom érc tartalmu (Édelmethál), melyek a bécsi világiállításnál a 2 legnagyobb éremmel és a budapesti országoskiállításnál diszoklevéllel tüntetett ki. Egyedüli Magyarországon, a mely a nyers anyagból a teljes elkészítéséig gyártja.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Használt és elavult egyenruhadiszek előnyös árban fogadtatnak vissza vagy cseréltetnek.

180 3—6